

„Megütöttük a főnyereményt!”

Ötéves a budapesti Orosz Központ, amelyet mi egyszerűen csak Kabinetnek becézünk. A hagyományos magyar lottóban az ötös szám magát a főnyereményt jelöli, tehát még csak a számmisztikához sem kell segítségért folyamodnunk, hogy belássuk: igen szerencsésnek mondhatjuk magunkat itt, a Ruszisztikai Központban, hogy mi, Közép-Európában elsőként, már egy fél évtizede ilyen módszertani könyvtárral és kabinettel rendelkezünk a „Russzkij mir” alapítvány jóvoltából.

Öt év nem olyan nagy idő, különösen nem a mi tudományunkban, vagy akár az én életemben, aki már 37. éve tanítok ezen az egyetemen. 2009. február 25-én, az ünnepélyes megnyitó pillanatában és az eufória állapotában azt találtam mondani, hogy „ruszista történész pályám kezdete óta, három és fél évtizede várok erre a percre, a magyar ruszisták igazi, *saját* otthonának megnyitására”. Ehhez képest aktív életemnek eddig még csak egy kis részében élvezhettem a szakmai otthon melegét, és, mondhatni, könnyen hozzá szoktam. De így vannak ezzel munkatársaim, tanítványaink, minden ide betérő vendégünk. Könnyű a jóhoz hozzá szokni. Ma már felidézni sem tudom a megelőző bő három évtized „otthonalanságának” érzetét.

Öt esztendő egy pillanat alatt elröppen. Nem kell hozzá más, mint, hogy „történjenek” a dolgok. Hát, itt bizony történtek. Kísérletet sem teszek arra, hogy akár csak felsorolásszerűen felidézzem a fél évtized legemlékezetesebb eseményeit vagy néhány emlékezetes pillanatot kiragadjak. Talán csak annyit jegyeznek meg, hogy az Orosz Központ igazi magyar vendégszeretettel fogadott be minden olyan rendezvényt, amely az orosz nyelv népszerűsítését szolgálta, az orosz kultúra jó hírét vitte a világba és hozzá járult a magyar-orosz oktatási, tudományos, kulturális, vagy egyszerűen csak, emberi kapcsolatok jobbításához, szaporításához.

Öt év alatt sok ember megfordult minálunk. Mindenkit szívesen láttunk, megtisztelve éreztük magunkat, hogy betértek hozzánk. Sokuk valóban a katarzis élményét hozta el nekünk. Megható volt látni lelkes fiataljaink tömegeit, akik személyesen szerették volna látni, hallani a Szovjetunió, Oroszország (és Magyarország) Hőseit, Valerij Kubaszov, Farkas Bertalan és Szergej Krikaljov úrhajósokat. Az Orosz Föderáció két budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is fontosnak érezte, hogy búcsúlátogatásra jöjjen hozzánk, és megfordult nálunk a Magyar Köztársaság hat volt moszkvai nagykövete meg egy külügyminisztere is. Nem beszélve egyetemünk két rektoráról és öt orosz kollégájukról (köztük a MGIMO rektoráról, Torkunov akadémikusról), akiknek segítő támogatását mindig magunkénak éreztük. De itt volt a magyar-orosz kulturális közeledés legmagasabb rangú és legelkötelezettebb képviselője, Mihail Svidkoj, az orosz elnök főtanácsadója nemzetközi kulturális ügyekben, vagy fél tucat orosz akadémikus, megszámlálhatatlan akadémiai doktor és az orosz irodalom olyan világhíres alakja, mint Ljudmila Ulickaja.

Öt év... Sok ez, vagy kevés? Ez idő alatt a Kabinetén kívül lett egy új mesterszakunk, az „oroszságismeret”, négy új ruszista évfolyamunk, egy önálló doktori programunk, több tucat új kiadványunk, egy periodikánk, hírportálunk és kiállító terünk. És sok-sok új barátunk a világ minden tájáról, Kínától Argentínáig, Kanadától Marokkóig, és, persze, legfőképpen Oroszországból, Vlagyivosztoktól Csitán keresztül Omszkon és Tomszkon át egészen Hanti-Manszijszkig és azon is túl, Jekatyerinburgig, Volgográdig, Tverig és Rjazanyig. Moszkváig és Pétervárig.

Igen, szerencsések voltunk. Kaptunk egy lehetőséget a „Russzkij mir”-től, amit támogatott a magyar állami szakirányítás is. Szeretném hinni, hogy jól sáfarkodtunk vele.

Szvák Gyula